

Een vergeten oorlogs- monument in Wissenkerke

Lesboekje over
de Tweede Wereldoorlog
op Noord-Beveland.

Deel 1.

Voor de basisschool,
groep 7 en 8.

Inhoudsopgave

Inleiding	pag. 1
Dolle dinsdag	pag. 2
Wie waren deze mannen?	pag. 2
Na de oorlog	pag. 6
Monument	pag. 7
Vraag	pag. 8

Een vergeten oorlogsmonument in Wissenkerke.

Inleiding.

Over de Tweede Wereldoorlog is al veel geschreven. Maar wat gebeurde er in de laatste twee jaren op Noord-Beveland? Een actie die grote gevolgen had!

Op de begraafplaats van Wissenkerke staat het grafmonument voor Andries Dieleman, geboren op 2 april 1908 te Wissenkerke en gefusilleerd op 11 september 1944 te Valkenisse. Een vergeten oorlogsmonument in Wissenkerke en op Noord-Beveland.

Het verhaal.

Wat is er gebeurd?

We gaan terug in de tijd, naar de oorlogsjaren 1940-1945.

Nederland is sinds 10 mei 1940 bezet door de Duitsers, zo ook het eiland Noord-Beveland. Veel gebeurt er niet in de beginjaren. Het zijn meestal kleine schermutselingen en luchtgevechten boven het eiland.

Dan wordt het 4 september 1944. Antwerpen valt in handen van de geallieerden. Vijf kilometer kade, veertig kilometer dokken en meer dan zeshonderd kranen komen ongeschonden uit de strijd. Daarmee kunnen de geallieerden in snel tempo veel goederen lossen. De optimistische geluiden en foute berichten van de Nederlandse regering in Londen en van Radio Oranje leiden een dag later tot Dolle Dinsdag*. Zij vertelden dat Nederland elk moment bevrijd kon worden van de Duitse bezetting. Maar het duurde nog tot 5 mei 1945 voordat Nederland echt bevrijd was.

Reeds vroeg in de morgen van dinsdag 5 september beginnen Duitse soldaten en NSB-ers in paniek via het veer Kortgene-Wolphaartsdijk het eiland Noord-Beveland te verlaten. Dit gebeurt in heel Zeeland. Maar ... niet voor lang.

In heel Zeeland maken de radioberichten de mensen opgewonden, maar nergens zo erg als op Noord-Beveland.

Een paar ambtenaren komen nu in actie. Het lukt hen de veerboot Kortgene-Wolphaartsdijk onklaar te maken. Waarschijnlijk willen ze de Duitsers gevangen houden op het eiland totdat de bevrijders komen. Met

de auto van de dokter Bruynzeel uit Wissenkerke, die zij hadden gestolen, rijden zij over het eiland. Steeds meer neemt de opwinding onder de bevolking toe. Veel mensen steken de vlag uit omdat zij denken dat Noord-Beveland is bevrijd.

We hebben er een verslag van. Het is geschreven door het Kortgeense meisje Corrie Schippers. Ze was leerlinge van de ULO in Kortgene. Ze schreef aan een familielid of aan een vriendin in Sint Philipsland.

Dolle Dinsdag, 5 september 1944.

Duitsers en collaborateurs vluchten massaal weg uit Nederland. Door een (later foutief gebleken) bericht van Radio Oranje ontstond er een bevrijdingsroes in Nederland, met als gevolg paniek bij Duitsers en collaborateurs.

Op 6 september blijkt alles een vergissing en komen ze weer terug.

Monument Dieleman, Wissenkerke

Op 5 september, Dolle Dinsdag, begint ze haar verhaal:

Lieve Anny, O schat, o dot, ik ben zo zot! Lopen ze op Flipland ook al met Oranje op en vlaggen ze daar ook al? Hier lopen er al met Oranje op. Er wordt beweerd dat er op Colijnsplaat gevlagd wordt, maar ik weet niet of dat waar is. Wij hebben voor morgen niets te leren en nu ook niets te doen. Vanmiddag hebben we nog een uur school en dan vrij.

Daarna kan ze het waarschijnlijk in huis niet meer uithouden, want pas twee dagen later schrijft ze verder:

Ja, Annie nu is het donderdag en in de tussentijd is er heel wat gebeurd. 'k Zal proberen je alles geregeld te schrijven, maar of dat lukt weet ik niet. Op die bewuste dinsdag toen ik aan je brief begonnen ben, hebben we 's middags helemaal geen school meer gehad. Op 12 uur gingen we dus uit school naar huis. Overal waar je langs kwam, zag je vlaggenstokken verschijnen. Ik dacht, o, dat zal bij ons nog wel niet zo zijn, maar toen ik thuis kwam was er beneden niemand te bekennen. Aangezien ik een beetje lawaai boven hoorde duvelde ik de trap op. En jawel hoor. Daar waren ze met z'n drieën bezig de vlag aan de stok te doen, pa, moeder en meneer Mulder. Ik schrok me rot, kun je begrijpen! Even later stak pa als eerste Kortgenaar de vlag buiten het raam. Wat een feest! Het duurde geen drie minuten of er volgden er meer. En zo waren er na een poosje een hele rij vlaggen aan het wapperen. Maar o wee! De pastoriemoffen kwamen eens buiten kijken. Meer als kijken deden ze echter niet. Toch had het gekijk van die lui gevolgen. De waarnemend burgemeester Salomé kwam huisje na huisje vragen of ze toch alsjeblieft de vlaggen wilden binnenhalen, want anders werd hij er voor opgepakt. Wat doe je dan anders als de vlag weer binnenhalen, hè?

Net als de rest van Nederland had ook Noord-Beveland een Ordedienst (OD). De OD was een illegale verzetsbeweging. Na de bevrijding zou de OD helpen om het bestuur van Nederland weer op orde te krijgen. Het was gevaarlijk om hier lid van te zijn. Als je werd opgepakt door de Duitsers kon je in de gevangenis komen. In het ergste geval werd je dood geschoten.

Wie waren deze mannen?

Schoenmaker J. van Halst uit Wissenkerke. In 1955 werd hij zelfs burgemeester van Wissenkerk. Drukker A. Markusse uit Wissenkerke en marechaussee A.M. Westdorp uit Kortgene. Eén van de grootste herrieschoppers op die gedenkwaardige vijfde

september is een zekere Janus Leijnse uit Middelburg. Hij staat daar bekend als de "Spanjool", omdat hij in de Spaanse burgeroorlog tegen de troepen van Franco had gevochten.

In 1944 zit hij in Noord-Beveland ondergedoken. Leijnse weet een aantal jonge mannen rond zich te verzamelen en besluit naar Kamperland op te trekken. Markusse van de OD vindt dat zij te veel risico nemen en vraagt Andries Dieleman, die hij toevallig ontmoet, hen van hun voornemen af te brengen. Dieleman wordt echter door de groep zo enthousiast gemaakt, dat hij meegaat naar Kamperland. Daar maken zij de

J. van Halst

veerboot naar Veere onklaar.

In de middag trekt de groep, die inmiddels de beschikking over vier auto's heeft, opnieuw naar Kamperland. Daar nemen zij vier Duitsers gevangen. Ook hun wapens krijgen ze in handen. Twee andere soldaten kunnen net op tijd weggelopen. Zij geven lichtseinen richting Veere. Na een poosje komt een Duits marinescheepje kijken wat er aan de hand is. Het schip wordt door de groep Leijnse beschoten met de buitgemaakte geweren.

De Duitsers schieten terug met kogels en granaten.

Hierdoor vliegen twee boerderijen in brand. In één ervan komen acht paarden in de vlammen om. Leijnse en zijn vrienden trekken zich terug en nemen hun krijgsgevangenen mee. Nu komen de Duitsers aan land. Ze horen dat vier van hun soldaten gevangen zijn genomen. Ze dreigen 70 inwoners van Kamperland te zullen doodschieten als de militairen en hun wapens niet voor 23.00 uur die avond terug zijn. Leijnse en zijn mannen zijn er inmiddels vandoor gegaan en hebben hun gevangenen als presentje bij de OD in Wissenkerke achtergelaten. Onder begeleiding van een marechaussee worden de Duitsers uiteindelijk naar Kamperland teruggebracht.

De Duitsers zijn woedend! De volgende dag stuurt kolonel Oberst Reinhardt, de Inselkommandant van Walcheren, soldaten om orde en rust op Noord-Beveland te herstellen. In Kamperland wordt een dertigtal mensen gegijzeld uit voorzorg tegen aanvallen van partizanen*. Deze mensen worden dezelfde dag overigens weer vrijgelaten. Hierna trekken de Duitsers naar Wissenkerke, waar zij neerstrijken in café "Wielerrust" van dhr. Beije. In het dorp wordt een willekeurig aantal mensen gearresteerd. Ze worden naar het café gebracht, waar zij worden gedwongen om te praten. Misschien zijn toen enkele namen genoemd. Een andere lezing is dat enkele "deutschfreundliche" meisjes namen zouden hebben doorgegeven.

Hoe het ook zij, de Duitsers doen een poging Markusse in handen te krijgen, maar deze is net op tijd ondergedoken. Dan gaan ze op zoek naar Andries Dieleman, wiens naam kennelijk ook is gevallen.

Het echtpaar Dieleman-Abrahamse, dat op de hofstede "Wilhelmina" woont, heeft vier zonen en vier dochters.

Van de jongens is de vrijgezelle Andries Pieter (1908-1944) op één na de oudste. Evenals zijn andere broers werkt hij op het bedrijf van zijn vader. Het is niet duidelijk welke rol hij in het verzet speelde, of heeft gespeeld. In ieder geval wordt zijn naam en foto vermeld in "Het grote gebod", het gedenkboek van de "Landelijke organisatie tot hulp aan onderduikers" (LO).

Adries Dieleman, 1908-1944.

Partizaan.

Iemand die deel uitmaakt van ongeregelde troepen. Ook guerrillastrijder genoemd. Een Guerrillastrijder strijd tegen indringers of tegen de eigen overheid.

Boerderij "Wilhelmina" aan de huidige Vlietenburgweg

Sperrzeit (Spertijd)
 Vrij vertaald 'spertijd'. Tijdens deze Sperrzeit was het verboden om zich op straat te bevinden. Dit nachtelijk uitgaansverbod gold in het begin van 12 tot 4 uur 's nachts, maar werd gedurende de bezettingsjaren herhaaldelijk gewijzigd.

Als de Duitsers verschijnen, zit Andries samen met de onderduiker Cor Heystek uit Middelburg verborgen in een veedrinkput op enige afstand van de boerderij. Zijn broers en de knecht Markusse (niet de man van de OD) staan klaar om met de paarden naar het land te gaan. Door een noodlottige samenloop van omstandigheden ontdekken de Duitsers de schuilplaats. Andries Dieleman en Cor Heystek worden door vier militairen gearresteerd. Vervolgens worden zij overgebracht naar café "Wielersrust". Twee van de drie broers van Andries worden eveneens meegenomen, maar later weer vrijgelaten. De arrestanten moeten één voor één voor een groep van ten minste zes personen verschijnen. Heystek, die door een van de soldaten wordt herkend, ontkent in alle toonaarden dat hij op 5 september aan enige activiteit heeft deelgenomen. Na zijn verhoor wordt hij in een apart kamertje gezet.

Na een poosje worden Andries Dieleman, Cor Heystek en een tweetal anderen op gevorderde fietsen naar het veer te Kamperland gebracht. Bij het veer heeft Heystek nog enige tijd met Dieleman gesproken. Andries vertelt tijdens het verhoor te hebben toegegeven dat hij gedurende de opstand voor de partizanen had gechauffeerd. Hij weet niet hoe de Duitsers aan zijn naam zijn gekomen.

Na per boot te zijn overgezet naar Veere, wordt de tocht naar Middelburg per fiets voortgezet. Na in de stad te zijn aangekomen, worden zij opgesloten in het Huis van Bewaring aan de Kousteensedijk. Dieleman en Heystek komen in dezelfde cel.

Op zaterdag 9 september wordt Andries weggehaald. Hij wordt naar een van de bunkers van "Baskensburg" in Vlissingen gebracht. Een van de gevangenen daar, dhr. Hulstaert, heeft hem daar op die datum gezien.

In die gevangenis zaten ook Albert de Colvenaer, Yvan de Colvenaer en André Pierets uit Zelzate (België) en Wim Niesthoven uit Middelburg gevangen.

Hoe het tussen 9 en 11 september 1944 verder is gegaan weten we niet precies. Waarschijnlijk ging het als volgt:

Na Dolle Dinsdag - 5 september - herstellen de Duitsers in Zeeland zich snel.

Van kolonel Oberst Reinhardt wordt in deze dagen veel geëist. Reinhardt moet helpen bij de opvang van de duizenden militairen die van de overkant van de Schelde worden aangevoerd. Ook moet hij gewondentransporten richting Brabant organiseren. Bovendien heeft hij de taak in een vrij groot gebied orde en rust te handhaven onder een bevolking die op 5 september de bevrijding zag naderen.

Hierbij deinzin de bezetters niet terug voor harde maatregelen tegen personen die wegens (vermeende) handelingen tegen de Duitsers worden gearresteerd. Eén van de middelen was het gebruikmaken van het standrecht*.

Standrecht.

Snelle berechting door militairen of politieambtenaren, waarbij vaak de doodstraf wordt uitgesproken. Ingevoerd tijdens de april-mei stakingen 1943.

De meeste soldaten van het bunkercomplex "Baskensburg" in Vlissingen waren naar Vlaanderen verplaatst. Er was in Vlissingen dus voldoende ruimte om de zittingen van het standgerecht te houden.

Op zaterdag 9 september staan volgens Caesar Hulstaert, hijzelf, Albert de Colvenaer, Yvan de Colvenaer, André Pierets (drie Belgische gevangenen), Wim Niesthoven en Andries Dieleman op twee meter van elkaar opgesteld op een terrein

voor de bunkers van "Baskensburg". Tussen elk van hen bevindt zich een Duitse soldaat.

Hulstaert wordt als eerste binnengeroepen voor wat hijzelf noemt het standgerecht.

Het proces tegen hem wordt afgebroken door tussenkomst van de heer Korte op wie Hulstaerts vrouw een beroep heeft gedaan. Op zondag 10 september mag Hulstaert om 20.00 uur naar huis. Van de commandant krijgt hij een bewijsje mee dat hij zich tot 22.00 uur (in spertijd* dus) op straat mag bevinden. Na Hulstaert verschijnen de anderen voor het standgerecht. Zij worden allen ter dood veroordeeld, behalve Wim Niesthoven, die om onduidelijke redenen pas op zondagmorgen 10 september deze straf krijgt toebedeeld.

Drukker Van de Velde uit Vlissingen ontvangt op zaterdag 9 september opdracht het aanplakbiljet met de doodvonnisen te maken (370 exemplaren). Het is "ondertekend" met "Oberst und Kommandant", dat wil zeggen door de kolonel Reinhardt als "Gerichtsherr" in zijn functies van regimentscommandant en commandant van het "Landfront" Vlissingen.

Bij lezing maakt het plakkaat de indruk in haast te zijn opgesteld. Zo zijn bijvoorbeeld de namen van verschillende ter dood veroordeelden onjuist gespeld. In de opdracht aan de drukker wordt later nog een wijziging aangebracht.

Vermoedelijk om het doodvonnis van Wim Niesthoven uit Middelburg toe te voegen.

De plakkaaten zijn op maandag 11 september gereed. Ze worden nog diezelfde dag op Walcheren en de Bevelanden opgeplakt.

Op zaterdag 9 september of op zondagmorgen 10 september worden de gevangenen naar cellen in de Bomvrije Kazerne in Vlissingen overgebracht.

Luciën Vandevijver uit Zelzate heeft eind november 1944 Walcheren bezocht met het doel naspeuringen naar zijn drie landgenoten te doen. Van personen die tijdens de bezetting in de Bomvrije Kazerne als personeelsleden hebben gewerkt, komt hij te weten dat Albert de Colvenaer, Yvan de Colvenaer, André Pierets, Wim Niesthoven en Andries Dieleman daar opgesloten hebben gezeten. Op maandag 11 september om 7.00 uur in de morgen is de toegang tot de kazerne verboden. Ongeveer op hetzelfde tijdstip worden de gevangenen in een militaire vrachtauto geladen. Door de Slijkstraat en via de Badhuisstraat rijdt de auto naar de zogenaamde "tweede duinen". Met "tweede duinen"

wordt waarschijnlijk de tweede duinovergang bij Klein-Valkenisse bedoeld.

Tussen de bunkersystemen "Carmen" en "Fledermaus", die zich toentertijd in de duinen bij Klein-Valkenisse bevonden, worden de gevangenen terechtgesteld.

De Pool Jan Rybicki, die in Duitse krijgsdienst is, staat die morgen op wacht. Hij maakt een situatieschets en geeft deze aan een inwoner van Vlissingen met het verzoek de tekening ter zijne tijd aan het Nederlandse

Kommandant des Verhörgengerichtes
 Vlissingen den 8 September 1944.

BEKANNTMACHUNG

Der holländische Staatsangehörige

André Pieter Dieleman

ist vom Standgericht zum Tode verurteilt worden, weil er am 5-9-44 in Nord-Beveland dabei mitgewirkt hat, wie durch bewaffnete Niederländer einzelne deutsche Soldaten entlassen und festgehalten wurden.

Der holländische Staatsangehörige

Wilhelmus Niesthoven

ist vom Standgericht zum Tode verurteilt worden, weil er am 5-9-44 in Middelburg dabei mitgewirkt hat, wie der Postendalweg durch Aufhacken und Herausnehmen der Pflastersteine als Autofahrer hergerichtet wurde.

Die belgischen Staatsangehörigen

**Albert de Convenar
 Iwan de Convenar
 André Piereds**

sind vom Standgericht zum Tode verurteilt worden, weil sie in ihrer Wohnung einen englischen Flieger beherbergt haben, ausserdem dort Munitien und Fahnen der Feindstaaten des Deutschen Reiches aufgefunden wurden. Die Todesurteile sind nach Bestätigung bereits vollstreckt.

Oberst und Kommandant.

BEKENDMAKING

De Nederlandsche onderdaan

André Pieter Dieleman

is door het Standgerechtshof ter dood veroordeeld, omdat hij op 5 September j.l. in Noord-Beveland eraan heeft medegewerkt, dat door gewapende Nederlanders afzonderlijke Duitse soldaten ontwapend en vastgehouden zijn.

De Nederlander

Wilhelmus Niesthoven

is door het Standgerechtshof ter dood veroordeeld, omdat hij in den nacht van 6 op 7-9-44 in Middelburg heeft medegewerkt om de Postendalweg door het opbreken van het plaveisel als autoval in te richten.

De Belgische onderdanen

**Albert de Convenar
 Iwan de Convenar
 André Piereds**

zijn door het Standgerechtshof ter dood veroordeeld, daar zij in een woning een Engelsche vliegener verborgen hadden en bovendien aldaar munitie en vlaggen van de aan het Duitse Rijk vijandelijke staten aangetroffen werden. De vonnissen zijn na bevestiging reeds voltrokken.

Oberst und Kommandant.

Aanplakbiljet doodvonnis, september 1944

bestuur te geven. Na de oorlog vertelt hij de executies van enige afstand te hebben gezien. De gevangenen moeten, nadat ze uit de vrachtwagen zijn geklommen, onderlangs de duinen langs een omweg tegen een hoog duin opklimmen. Boven aangekomen is het vuurpeloton, dat zich enigszins in de diepte bevindt, reeds aanwezig.

De gevangenen, van wie de polsen met touwen zijn vastgebonden, worden in een rij opgesteld met hun rug naar de zee. Als het vuurpeloton gereed is, worden de executies voltrokken, waarna een Duitse legerarts bij allen de dood constateert. De lichamen worden ter plaatse in het duinzand begraven.

Na de oorlog

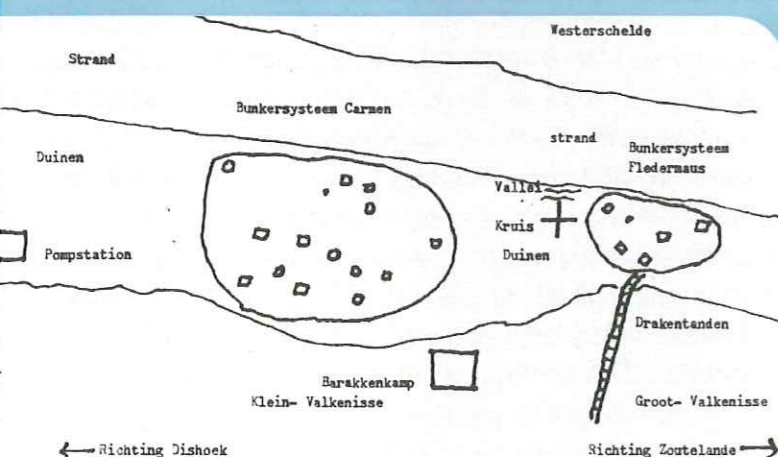
In het voorjaar van 1945 wordt met behulp van de schets van Rybicki zonder resultaat naar de slachtoffers gezocht.

De Pool, die inmiddels dienst doet bij het geallieerde leger in Duitsland, wordt opgespoord. Op 10 januari 1946 bezoekt hij de toenmalige gemeentesecretaris van Biggekerke, de heer De Wolf. Zij gaan naar de duinen, waar Rybicki de plaats van de terechtstelling aanwijst. Na zijn vertrek gaat De Wolf direct samen met de boswachter Stoffel Wijkhuys naar de executieplaats en markeert deze. Wijkhuys geeft de vindplaats door aan de bevoegde autoriteiten, waarop in bijzijn van de patholoog anatoom Dr. J.P.L. Hulst uit Leiden op dinsdag 15 januari een onderzoek wordt ingesteld. In een massagraf bovenop de duinen aan de zee kant worden op ongeveer 1,5 meter diepte de lichamen van de vijf mannen gevonden, die op maandag 11 september 1944 zijn terechtgesteld. Dichtbij ligt het lichaam van een zesde persoon, dat op 16 januari wordt geïdentificeerd als Johan van der Weij. Hij is daar op dinsdag 19 september 1944 gefusilleerd.

De herbegraving van Wim Niesthoven en Johan van der Weij vindt plaats op zaterdag 19 januari 1946 op de Algemene Begraafplaats te Middelburg. De lichamen van de drie Belgen worden op maandag 21 januari onder grote belangstelling in Zelzate (België) ter aarde besteld. Op dezelfde dag wordt Andries Dieleman begraven op de Algemene Begraafplaats in Wissenkerke.

Kazerne Vlissingen oktober 1944

Situatie tekening (schets) van het executieterrein

In de duinen bij Klein-Valkenisse wordt een eenvoudig kruis geplaatst als herinnering aan hetgeen daar is gebeurd.

In 1979 is het gedenkteken echter verdwenen. Dankzij de activiteiten van Piet Schreijenberg uit Biggekerke en met hulp van de leden van de Biggekerkse brandweer wordt hoog op het duin een nieuw kruis geplaatst. Op 17 september 1994 wordt bij de kruising Klaassesweg-Valke-

nisseweg een kleine plaquette onthuld, die uitleg geeft over wat zich in die septemberdagen van 1944 in de duinen bij Klein-Valkenisse heeft afgespeeld, opdat wij niet vergeten!

Monument

Het gemeentebestuur van Wissenkerke had zich in april 1946 voorgenomen om op de begraafplaatsen Kamperland en Wissenkerke een algemeen oorlogsmonument op te richten voor alle mensen die in de Tweede Wereldoorlog waren omgekomen. Maar doordat de gemeente op dat moment niet genoeg geld had en door de herbegraving van Dieleman werd het in Wissenkerke een ander verhaal.

In Kamperland is er nooit een monument gekomen. Al bij de herbegraving van Dieleman op 21 januari 1946 had burgemeester van der Maas van de gemeente Wissenkerke bij het graf in het openbaar de toezegging gedaan dat de gemeente een gedenksteen op het graf zou plaatsen. De gemeente hield woord. Op dinsdag 6 mei 1948 werd onder grote belangstelling door de burgemeester van de gemeente Wissenkerke het grafmonument voor A.P. Dieleman overgedragen aan de familie Dieleman. Na een kranslegging door een onderduiker die bij de familie Dieleman had gezeten, bedankte de familie Dieleman de gemeente en de bevolking voor de eer die aan de overledene werd bewezen. Hierna volgde nog een herdenkingsdienst in de Nederlands Hervormde kerk. Daar spraken zowel ds. Meijer (Hervormd predikant) als ds. Visser (Gereformeerd predikant). Het ontwerp van het monument was van R. Slotema, aannemer, uit Wissenkerke. Na verloop van tijd raakte het monument in de vergetelheid.

Tot slot

Dit verhaal hebben wij geschreven zodat jullie weten wat er is gebeurd op Noord-Beveland. Het is belangrijk de geschiedenis van dit tragische voorval op ons eiland door te vertellen.

Kruis in de duinen bij Klein-Valkenisse

Door de opgraving te Valkenisse op Dinsdag 15 Januari j.l. is komen vast te staan dat onze zeer geliefde Zoon, Broeder, Behuwbroeder en Oom, de heer

Andries Pieter Dieleman,
aldaar op 11 September 1944 is gefusilleerd in de leeftijd van 36 jaar.

In de strijd tegen de bezetter heeft hij het hoogste offer gebracht. Hij viel voor zijn Vaderland.

Uit aller naam,
Familie C. DIELEMAN.

Wissekerke, 17 Januari 1946.

De begrafenis zal plaats hebben a.s. Maandag, des middags 12 uur te Wissekerke.

Rouwkaart Andries Dieleman

Vraag:

De Tweede Wereldoorlog (1940-1945) heeft vele slachtoffers gemaakt. Naast de militairen en burgers die door oorlogsgeweld omkwamen, zijn er ook burgers door de Duitsers geëxecuteerd. Eén van die geëxecuteerden was Andries Dieleman uit Wissenkerke. Jullie hebben nu gelezen wat hij heeft gedaan.

De Duitsers vonden hem een saboteur, maar was hij dat ook? Wat vind jij?

Plaquette op de kruising Klaassesweg- Valkenisseweg en detail monument Dieleman.

Speciale dank aan Ko Dieleman te Kortgene, die ons van informatie heeft voorzien over het monument en de tragische gebeurtenissen rondom zijn broer Andries.

Bron:

Informatie uit:

1. "Tussen isolement en ontsluiting. Een bestuurlijke geschiedenis van Noord-Beveland, 1795-1995", A.J. Barth, dr. A.L.Kort, 2005, pag. 119-164. Uitgave gemeente Noord-Beveland, 2005 (ISBN 10: 90-810151-1-7 en ISBN 13: 97890-810151-1-0).
2. "Het kruis in de duinen bij Klein-Valkenisse" drs. H.J. Vader, Biggekerke 1999, pag. 28-38, 43-44. Uitgave ADZ Vlissingen, 1999 (ISBN 90-9012925-1).
3. Stukken betreffende plaatsing van 2 oorlogsmonumenten op algemene begraafplaats te Wissenkerke en een monument in het dorp Kamperland, 1946-1948. Plaatsingslijst gemeente Wissenkerke, nr. 1185. GA Noord-Beveland.

Colofon

Tekst:

Gerard de Fouw, cluster Financiën en facilitaire zaken en Bart van Leerdam, cluster Welzijn.

Foto's:

gemeentearchief Vlissingen Bart van Leerdam (Middelburg), John van Haver (Kamperland), Gemeentearchief Noord-Beveland (Wissenkerke) en het boekje "Het kruis in de duinen bij Klein-Valkenisse" door drs. H.J. Vader-Biggekerke.

Café Wieler Rust, 1910. Op de hoek Voorstraat/Noordeindstraat

Aantekeningen:
